

Nederlanden.

BESLUIT van den 10 oktober 1830, houdende magtiging op den minister van financiën, tot het doen eener beleening van f 20,000,000.

Wij WILLEM, enz.

In aanmerking nemende, dat, ten gevolge der ontstane onlusten in sommige gedeelten van het rijk, en de daaruit voortvloeiende vermeerdering van uitgaven en vermindering van inkomsten, de gesteldheid van de schatkist zoodanig is geworden, dat er spoedige en krachtige maatregelen behooren te worden genomen, zoo tot gaandehouding der betalingen van allen aard, als om te verzekeren de rentebetaling van de nationale werkelijke schuld, verrijpende den 1 januarij aanstaande; — dat bij de opening van de buitengewone vergadering der staten-generaal, op den 13 september ll., door ons is te kennen gegeven, dat de voorziening in de geldelijke benodigdheden uit het samenblijven der militie, en uit vele andere noodlottige gevolgen van het oproer voortvloeiende, voorloopig uit de geopende credieten kon plaats hebben, om nader bij de wet te worden geregeld;

Willende dienvolgens van de bedoelde credieten gebruik maken, om aanvankelijk in de geldelijke behoeften te voorzien;

Vertrouwende op den bereidwilligen ijver van alle vermogende ingezetenen, om de schatkist in de tegenwoordige omstandigheden te hulp te komen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De permanente commissie uit het amortisatie-syndicaat wordt gemagtigd, om, uit de effecten bij hetzelfde voorhanden, bij de nederlandsche bank te Amsterdam, ter beschikking van onzen minister van financiën, te deponeren vijf millioen gulden (f 5,000,000), schuldbekentnissen van het amortisatie-syndicaat, rentende vier en een half ten honderd, mitsgaders een kapitaal van vyftig millioen gulden (f 50,000,000), werkelijke rentegevende schuld, hetwelk op naam van president en directeuren der nederlandsche bank zal worden overgeschreven.

Art. 2. Op de kapitalen, bij het vorig artikel vermeld; zal door onzen minister van financiën worden gedaan eene beleening van twintig millioen gulden (f 20,000,000), aflosbaar binnen den tijd van twee jaren, gerekend in te gaan met den 1 maart 1831, en dus uiterlijk, op den 1 maart 1833, en zulks uit de middelen, die tot regeling der geldelijke benodigdheden, bij de wet zullen worden daargesteld.

In die beleening zullen worden uitgegeven acten van deelgeving, rentende vijf en een half ten honderd 's jaars, en verder op den voet en de voorwaarden, welke nader zullen worden bekend gemaakt.

Art. 3. Na de aflossing der beleening zullen de bedoelde effecten aan het amortisatie-syndicaat worden teruggegeven, en wordt inmiddels aan die instelling verzekerd het genot, uit 's rijks schatkist van eene som, gelijk staande met de renten der effecten.

Onze minister van financiën, de permanente commissie uit het amortisatie-syndicaat, en de algemeene rekenkamer, zijn belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Gegeven te 's Gravenhage, den 10 oktober des jaars 1830, het zeventiende van onze regering.

WILLEM.

BESLUIT van den 9 oktober 1830, houdende maatregelen van toezigt, ten aanzien van vreemdelingen en doorreisende personen.

Wij WILLEM, enz.

Willende in de tegenwoordige tijdsomstandigheden, de vereischte maatregelen van toezigt, nopens vreemdelingen en doorreisenden nemen;

Op het rapport van de departementen van justitie en van binnenlandsche zaken;

Den raad van state gehoord,

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Onverminderd de verplichting ter stipste achtervolging der verordeningen, opzigtelijk de buitenlandsche paspoorten, mitsgaders der bepalingen van art. 475, n° 2, van het wetboek op het strafregt, zullen alle herbergiers, logementhouders, en in het algemeen elk partikulie persoon, bij wien iemand is gehuisvest, of in het vervolg mogt huisvesten, die niet binnen die

stad of gemeente zyne vaste woonplaats heeft, gehouden zijn om daarvan terstond, en uiterlijk binnen de tijd van zes uren na de aankomst, kennis te geven aan de politie, en ten platten lande aan het hoofd van het gemeente-bestuur, en tevens, ten behoeve van den vreemdeling, die zich daartoe in persoon aan de politie of het hoofd van het gemeente bestuur zal moeten vertoonen, te verzoeken eene veiligheidskaart, welke gratis en zonder zegel zal worden afgegeven, en bevatten zal den naam, voornaam en hoedanigheid van den vreemdeling en desselfs signalement, benevens den naam, voornaam en hoedanigheid van dengenen, bij wien hij is gehuisvest.

2. De af te geven veiligheidskaart zal van waarde zijn, gedurende den tijd van veertien dagen, en na verloop van dien termijn, telken reize voor gelijk tijdvak, door eene aantekening op den rug der kaart te plaatsen, kunnen worden vernieuwd.

3. Al degenen, die mogten nalatig zijn om de bepalingen van dit besluit stiptelijk na te leven, zullen worden gestraft met de straffen en boeten, bij art. 1 van de wet van den 6 maart 1818 (*Staatsblad*, n° 12), bedreigd.

4. Met dezelfde straffen zullen worden gestraft allen, die, volgens art. 1 van dit besluit, tot het nemen eener veiligheidskaart verplicht zijnde, buiten staat of onwillig mogten zijn, dezelve aan de beambten der politie of justitie, op derzelver aanvraag, te vertoonen; — zij zullen tevens in dat geval terstond in verzeerde bewaring kunnen genomen worden.

5. Verdachte personen, komende of gekomen zijnde uit de in opstand zijnde provincien, zullen door de politie kunnen aangehouden en in verzeerde bewaring genomen worden; — doch zullen de directeuren en commissarissen van politie en hoofden der gemeentebesturen gehouden zijn van zoodanige aanhoudingen onmiddellijk verslag te doen aan den gouverneur der provincie, en wijders, dien onverminderd, de aangehouden personen, onmiddellijk en uiterlijk binnen driemaal 24 uren na de aanhouding, aan den officier van justitie bij de rechtbank van het ressort, binnen hetwelk de aanhouding is geschied, over te leveren, ten einde tegen de gearresteerden naar bevind van zaken te procederen, of, daartoe geene termen vindende, hen te steffen ter beschikking van genoemden gouverneur, welke hen in dat geval, naar bevind van zaken, zal doen terug voeren naar de provincien vanwaar zij gekomen zijn, voor zoo verre dit mogelijk mogt wezen, of anders zoo nabij die provincien, als doenlijk zijn zal.

6. Al de provinciale en plaatselijke verordeningen, te derer materie bestaande, blijven van kracht, voor zoo verre zij met ons tegenwoordig besluit niet strijdig zijn, en zijn de provinciale en plaatselijke besturen wijders bevoegd, om, met in acht-neming van art. 146 en art. 155 der grondwet, dienaangaande zoodanige verdere bepalingen te maken, als zij, in verband met het tegenwoordig besluit, zullen oordeelen te behooren.

7. Het tegenwoordig besluit zal van verbindende kracht zijn op den dag van desselfs plaatsing in het *Staatsblad*.

Onze ministers van justitie en van binnenlandsche zaken zijn belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en, door de zorg van het departement van binnenlandsche zaken, in alle steden en gemeenten door aflezing, aanplakking of rondzending aan de huizen, ter kennisse der ingezetenen zal worden gebracht.

Gegeven te 's Gravenhage, den 9 oktober des jaars 1830, van onze regering het zeventiende.

WILLEM.

BESLUIT van den 11 oktober 1830, houdende voorbereidende bepalingen tot eene eventuele oproeping van den landstorm.

Wij WILLEM, enz.

Gezien ons besluit van den vierden dezer maand (*Staatsblad*, n° 61), betrekkelijk van een gedeelte van den 1^{en} ban der dienstdoende schutterijen;

In aanmerking nemende, dat de omstandigheden gebiedend vorderen het nemen van de krachtadigste maatregelen om de noord-nederlandsche gewesten te beveiligen tegen alle mogelijke onderneming uit die deelen des rijks, welke tegen het wettig gezag in opstand zijn;

Willende dien ten gevolge alles voorbereiden wat nodig is tot eene eventuele oproeping van den landstorm;

Gezien de 4de afdeeling der wet van den 11 april 1827 (*Staatsblad*, n° 17);

Gezien het gezamenlijk rapport van de departementen van binnenlandsche zaken en van oorlog;
Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Tot volledige formatie van den 1° ban der dienstdoende schutterijen, de reserve daaronder begrepen, zal onverwijld het juiste getal de *gehouden zonder kinderen* onder de leden dier schutterij worden opgenomen, en gevoegd bij het reeds opgenomen gedeelte van denzelfden ban.

2. Er zal ten spoedigste worden overgegaan tot de oproeping der *rustende* schutterijen en de formatie van den 1° ban derselven.

3. Na afloop van de formatie van den 1° ban der in artikel 1 en 2 vermelde schutterijen, zal terstond worden overgegaan tot die van den 2° en vervolgens tot die van den 3° ban uit de dienstdoende en rustende schutterijen, de reserve daaronder begrepen.

4. De 1°, 2° en 3° ban der voormelde schutterijen, zullen, zoodra mogelijk, opvolgelijk worden gewapend, en wel de 1° ban overeenkomstig artikel 26 van ons besluit van den 4 dezer (*Staatsblad*, n° 61).

5. Voorloopig zal alleen de 1° ban van de vereischte uniforme kleeding worden voorzien.

6. De wapenen en het ledergoed der oude schutterijen zullen dadelijk worden opgevorderd, en voor zoo verre beschikbaar, intusschen aan de leden van den 2° ban worden uitgereikt, ten einde daarvan gebruik te maken, tot tijd en wijle deselve tegen nieuwe zullen worden verwisseld.

7. Al de compagnien, welken den 1° ban der dienstdoende en rustende schutterijen uitmaken, dragen den naam van *keur-compagnien*; en zal de formatie dier compagnien, alsmede die van den 2° en 3° ban, in bataillons of afdeelingen, waarin de respectieve gouverneurs, zich door de in hunne provincie aanwezige militie-commissarissen, zullen kunnen doen assisteren, plaats hebben op den voet als bij ons besluit van den 4 dezer (*Staatsblad*, n° 61), is bepaald.

8. Zoodra in een provincie de rustende schutterij van den 1° ban, alsmede de 2° en 3° bans, zullen zijn georganiseerd, zal daarvan op gelijke wijze rapport worden gedaan, als bij ons bovengemeld besluit is bepaald, met bijvoeging der voordragten tot benoeming der reeds voorloopig gedesigneerde officieren.

9. De officieren en onderofficieren voor de te formeren compagnien rustende van den 1° ban, zoo wel als van den 2° en 3° ban, zullen bij voorkeur gekozen worden uit die der tegenwoordige of vorige schutterijen, en voorts deswege gehandeld worden als bij ons meergemeld besluit van den 1 dezer (*Staatsblad*, n° 61) is bepaald en nader op den daarbij gevoegden staat is aangewezen.

10. De 1° ban, zal overeenkomstig art. 11 van ons meergemeld besluit in den wapenhandel worden geoefend, om, zoodra noodig, tot verdediging van den vaderlandschen grond te kunnen dienen.

11. De 2° ban zal eenmaal 's weeks in den wapenhandel worden geoefend, en geheel of voor zoodanig gedeelte als noodig is, worden gebezigt tot handhaving der rust in de respectieve gemeenten.

12. Ten einde de oefening bij de artikelen 10 en 11 vermeld, overal behoorlijk te doen plaats hebben, zal voor de plaatsen, alwaar niet oogenblikkelijk instructeurs aanwezig zijn, door de gouverneurs der belanghebbende provincien onverwijld eene oproeping geschieden van gegageerde of ook gewezen militaire onderofficieren, welke geschikt zijn om de noodige instructie te geven, en waaryan de bezolding door het departement van oorlog zal geschieden; terwijl overigens, door het gemelde departement daarbij nog zullen worden toegevoegd de geschikte onderofficieren en korporals der garnizoens-compagnien, waarbij deselve door geringe sterkte van manschappen kunnen worden gemist.

13. De 3° ban, zal voor als nog niet in den wapenhandel behoeven te worden geoefend, maar met den 2° ban voor zoo veel noodig medewerken tot handhaving der rust in de gemeenten. Voor zoo verre dit ten gezegden einde ontoereikende mogt zijn, zal het aan de plaatselijke besturen vrij staan, om verder daartoe zoodanige personen in hunne gemeente uit te noodigen, als zij er het meest geschikt voor zullen oordeelen.

14. De plaatselijke besturen zullen het toezigt hebben over de wapenen en wapenrustingen van den 2° en 3° ban en deselve alleen dan en voor zoo veel noodig uitreiken, als voor de exercitien en de dienst vereischt zal worden.

15. Het remplacement bij den alnu volledig gemaakten 1° ban, zal geschieden zoo als bepaald is bij de artikelen 18 en 19 van ons meergemeld besluit; dat bij den 2° en 3° ban, op gelijken voet, doch zal de ouderdom zich daarbij tot 40 jaren mogen uitstrekken.

16. Er zal dadelijk tot de zamenstelling van *schuttersraden* bij de rustende schutterijen worden overgegaan, met voordragt ter benoeming van auditurs bij deselve, overeenkomstig artikel 75 der wet, en zal tevens te dien aanzien, zoo wel als omtrent de verrigtingen van die schuttersraden ons besluit van den 25 mei 1829 (*Staatsblad*, n° 38) van toepassing zijn, terwijl, betrekkelijk de tucht- en regtspleging bij de gemelde schutterijen, gehandeld zal worden als voor de dienstdoende schutterijen bij de wet is bepaald.

Onze minister van binnenlandsche zaken, en de directeur-generaal van oorlog zijn, elk, voor zoo veel hem betreft, belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan onze beminde zonen den prins van Oranje, kolonel-generaal der schutterijen, en den admiraal en kolonel-generaal, aan onzen minister van financiën en aan de algemeene rekenkamer, tot informatie en narigt, en hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Gegeven te 's Gravenhage, den 11 oktober des jaars 1830, van onze regering het zeventiende.

WILLEM.

BESLUIT van den 11 oktober 1830, tot betrugeling van de pogingen die mogten worden aangewend, om de gemoederen in gisting te brengen.

Wij WILLEM, enz.

Willende in afwachting van de nadere vast te stellen wettelijke bepalingen, voorloopige maatregelen nemen, ter betrugeling van bedrijven en woelingen, welke kwalijkgezinden, zich zouden mogen veroorloven, om in de getrouw geblevene provincien van het koninkrijk, de gemoederen in gisting te brengen, en den opstand, ware het mogelijk, voort te planten;

Op de voordragt der departementen van justitie en van binnenlandsche zaken;

Den raad van state gehoord;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Onverminderd de gevallen, bij het wetboek op het strafregt en andere wettelijke verordeningen voorzien, zullen met de straffen, bij art. 1 der wet van den 5 maart 1818, (*Staatsblad*, n° 12), vastgesteld, worden gestraft degenen, welke zich, door openlijke gesprekken, uitroepingen of oproerkreten, het dragen of uitsteken van oproerkreuzen, het insamelen of verstrekken van gelden, of anderen onderstand, ten behoeve van de opstandelingen in sommige zuidelijke provincien of op eenige andere wijze, zullen hebben doen kennen als voorstanders of begunstigers van dien opstand.

2. Het tegenwoordige besluit zal van kracht zijn van den dag, waarop hetzelfde in het *Staatsblad* zal zijn geplaatst.

Onze minister van justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden gedrukt.

Gegeven te 's Gravenhage, den 11 oktober des jaars 1830, van onze regering het zeventiende.

WILLEM.

BRUSSEL, 9 October.

— Op voorstel van den heer gouverneur van Namen, is de heer J. B. Brabant, de zoon, tot burgemeester der stad Namen benoemd.

De heeren Dubus, advocaat te Doornik; de heeren Lobas, advocaat-generaal te Luik, en J. B. Nothomb, advocaat, zijn bij het comité, tot het ontwerpen der grondwet, gevoegd.

— De heeren Joseph Brandes, griffier der provinciale staten van Luik; Dufour, inspeteur der belastingen; Fiquelmont, district-commissaris te Huy; de Lantremagne, vice-president; Louvat, Minette en Parmentier, regters bij de regtbank van eersten aanleg te Luik, en Louis Barbanoon, commissaris van policie te Hal, zijn uit hunne functien ontalagen.

— Volgens een besluit van het comité van den 8 oktober zullen de regterlijke vonnissen, bevelschriften en dergelijke openbare stukken voortaan het volgende hoofd hebben:

« In naam van het helgische volk; de voorloopige regering van België aan allen, die dezen zullen zien, heil! »

Een nader besluit betreft de wijze, waarop de stedelijke en gemeentelijke besturen in de gewesten, waarin het gezag van het bestuur van België erkend wordt, verkozen zullen worden. Te dien einde zullen in elke stad en in iedere gemeente de aanzienlijken bijeen worden geroepen, waaronder de zoodanigen gerekend worden, die een zeker bedrag in de grondlasten en in de belasting op de patenten betalen. Dit bedrag is voor de steden en gemeenten van meer dan 25 duizend zielen ten minste 100 gulden; voor die van meer dan 10 duizend tot 25 duizend zielen, ten minste 50 gulden; voor die van meer dan 5 duizend tot 10 duizend zielen, ten minste 25 gulden; voor die van 3 duizend tot 5 duizend zielen, ten minste 20 gulden, en voor die van 3 duizend zielen en daar beneden, ten minste 10 gulden. Als aanzienlijken zullen voorts gerekend worden al degenen, die het beroep van advocaat, procureur, notaris, geneesheer, heelmeeester, officier van gezondheid, hoogleraar in de wetenschappen, schoone kunsten of letteren; uitoefenen. Deze aanzienlijken zullen, na hunne bijeenroeping, overgaan tot de verkiezing bij geheime stemming en bij betrekkelijke meerderheid, van den burgemeester, de schepenen, de raadsleden hunner gemeente, waartoe alle personen verkiesbaar zijn, die aldaar gezeten zijn, en den ouderdom van driëntwintig jaren bereikt hebben. De verkozene plaatselijke besturen zullen, dadelijk na de goedkeuring van het proces-verbaal der verkiezing door den gouverneur van het gewest, in dienst treden.

— Het provisioneel bestuur is thans bezig met de regterlijke magt te organiseren. Het heeft bepaald, dat voortaan de president der assises door vijf raadsheeren of regters zal worden gesisteed. Ook heeft het bevolen, dat de instructie en het verhooren van getuigen in criminele en correctionele zaken in het openbaar moeten geschieden.

— Achtien leden van de provinciale staten van Oostvlaanderen zijn te Gent vergaderd en hebben de overige leden der staten opgeroepen, om zich bij hen te voegen, ten einde de beraadslagen over de noodige maatregelen, om vooreerst te voorzien in de dienst van het centraal gevangenhuis; ten tweede, om eene provinciale garde op te rigten, en voorts om alle zoodanige middelen in het werk te stellen, als kunnen dienen tot het verzekeren der goede orde in de provincie.

— De brigade generaal *Nypels* is door het provisioneel bestuur benoemd tot kommandant en chef der belgische troepen, de generaal *Mollinat* tot chef van den staf en de luitenant-kolonel *Fousson* tot tweeden chef van den staf.

— De generaal *I. J. Fuvier* is van wege het provisioneel bestuur belast met het generaal commando van Zuid-Brabant Limburg en Luik. Den generaal *de Chastelet* is het organiseren der ruitery opgedragen, en de generaal *Goethals* is tot luitenant generaal en chef van het comité van oorlog aangesteld en speciaal met de regeling der nationale infanterie belast.

Men zegt, dat het uniform, dat de belgische troepen zullen aannemen, zwart zal zijn met gele of rode opslagen.

GENT, 10 October.

Wij vernemen, dat het regiment huzaren n° 8, hetwelk zoo langen tijd in deze stad in garnizoen is geweest en hetgeen wij als onze medeburgers beschouwden, zich op dit oogenblik aan het uiterste onzer provincie, op de hoogte van het vlaamsch hoofd, bevindt, en dat de heeren officieren aan prins *Fredorik* verklaard hebben, dat zij nooit tegen hunne landgenoten zouden vechten en zij niet minder getrouw zouden blijven aan hunnen eed, om tegen de vijanden van buiten te strijden.

NIEUWPOORT, 7 October.

Het materieel der vesting, hetwelk in onze handen gevallen is, is zamengesteld uit 40 ijzeren kanonnen, 18 ponders, 20 ijzeren kanonnen, 12 ponders, en 20 dito, 9 ponders; uit 8 metalen stukken, 15 ponders en 12 dito 6 ponders; uit 22 mortieren, 9 schroot dito; 119,793 kogels en bommen, en 117,569 kilogrammen kruid; wij hebben buitendien 400 geweren gevonden.

ANTWERPEN, 10 October.

De 7 heeft Z. K. H. de prins van Oranje een besluit genomen, waarbij hoogstdezelve, ter bespoediging van de zaken, het volgende bepaald heeft:

Art. 1. De provisioneel aan ons gouvernement toegevoegde ministers zullen eenen raad vormen, welke ons, voor alle zaken, zal dienen van advies.

2. Deze raad zal, bij onze afwezigheid, door den hertog van *Ursel* worden gepresideerd.

3. De correspondentie, betrekkelijk de zaken, welke tot de departementen der ons gouvernement toegevoegde ministers behooren, zal bij voortdoring door hunne handen gaan mits daarvan aan den raad verslag doende.

4. Alle zaken van comptabiliteit, justitie en politie betreffende zullen in den raad behandeld worden.

5. Bovengemelde ministers zijn, ieder voor zoo veel hem betreft, belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, dat door den minister van staat, hertog van *Ursel*, zal worden gecontrasigneerd.

Zijne Koninklijke Hoogheid de prins van Oranje heeft, om den geregelden en wettigen loop van zijn bestuur te regelen, op voordragt van de ministers, welke voorloopig aan hoogstdezelve zijn verbonden, en na gehoord te hebben de afdeeling van den raad van state, te Antwerpen zitting houdende, besloten, dat alle bepalingen van hoogstdezelve uitgaande, betrekkelijk het bestuur der provincien, wier regering hem opgedragen is, gecontrasigneerd moeten zijn door den minister of ander hoofd van het departement, wien de zaak aangaat, ten einde effect te sorteren. Alle de acten, die tot geen bestaand de partement behooren, zullen door den minister van staat, hertog van *Ursel*, worden gecontrasigneerd.

HERTOGENBOSCH, 13 October.

Volgens berichten uit onderscheidene steden der zuidelijke provincien, schijnt het dat alle hoop tot schikking nog niet verloren is. De lange verdraging, in de doof het gouvernement genomen maatregelen, van wegruiming der bezwaren en de vereeniging der partijen, heeft aan den opstand meer voedsel en sterkte gegeven. Een groot gedeelte is voor eene federatieve republiek, doch eene groote meerderheid verlangt, dat er onderhandelingen zullen worden aangevangen, waarbij de terugtrekking der troepen over de rivieren, zal worden bepaald, en dat de zuidelijke provincien, waaronder Noord-Brabant, in het vervolg, door Z. K. H. den kroonprins, zullen worden bestuurd.

Bij besluiten van Z. M. van den 1 en 3 dezer, zijn benoemd: Tot provincialen kommandant van Overijssel, den heer generaal-majoor *de Roze van Wichem*, gewezen kommandant der provincie Noord-Brabant, welke reeds deze stad verlaten heeft, tot bevelvoerend generaal in de provincie Noord-Brabant en tot opper-kommandant van de vesting 's Hertogenbosch, de generaal-majoor *Vermasen*, gewezen provincialen kommandant van Overijssel, welke reeds alhier is aangekomen; tot opper-komman-

dant der vesting Breda, Z. E. de luitenant-generaal *Gunkel*, gouverneur der K. M. academie, terwijl de generaal-majoor *van de Capelle*, in diezelfde betrekking voor de vesting Bergen-op-Zoom is aangesteld; tot opper-kommandant der vesting Grave, generaal-majoor *de Man*, directeur van het archief van oorlog en topographisch bureau.

— Z. K. H. prins *Fredorik* der Nederlanden bevindt zich wederom te Antwerpen.

— De heer *J. B. Hans*, lid der provinciale staten van Oost-Vlaanderen, is op verzoek van Z. K. H. den prins van Oranje, in den namiddag van den 8 dezer uit Gent, vergezeld van zijn broeder, den graaf *d'Hans van Steenhuyse* en den hoogleeraar *de Ryckers*, naar Antwerpen vertrokken; mogten wij, zegt het *Journal des Flandres*, eenig gevolg van dezen maatregel, die geen ander oogmerk kan hebben, dan om den prins over den wezenlijken staat van zaken in te lichten, bekomen; deze heeren zijn den 10 dezer wederom te Gent teruggekeerd; wij vermeenen, zegt datzelfde dagblad, van goeder hand onderdicht te zijn, dat zij, gedurende de bijeenkomst, vermeend hebben bijzonder te moeten aandringen op de noodzakelijkheid eener spoedige en geheele ontruiming van het belgisch grondgebied door de hollandsche troepen; zij hebben buitendien den prins te kennen gegeven, dat, indien hij verlangde, dat zijne stem door het volk verhoord werd, hij zich op het provisioneel gouvernement, hetwelk gansch België zich gehaast heeft te erkennen, en hetwelk onmiddellijk door het nationaal congres, de eenige bevoegde regter en scheidsman onzer algemeene bestemming, zal vervangen worden, moest beroepen.

— De drie commissarissen, welke door het provisioneel gouvernement naar Gent gezonden zijn, zijn den 9 dezer in het hôtél van den gouverneur geïnstalleerd en hebben dadelijk hunne functien aanvaard.

— De heer *de Brouckere* is uit Brussel naar Antwerpen vertrokken; men wil, dat hij belast is, om den prins met de goedsgesteldheid in België bekend te maken.

— De heer m^r. *J. Kinker*, die tot gijzelaar genomen was voor den heer *de Behr*, is te Tongeren uitgewisseld; doch heeft zich onmiddellijk na zijne in vrijheidstelling naar Luik doen terugbrengen; de burgers onzer stad, zegt de *Politique*, hebben dit blijk van vertrouwen door eenen Hollander aan Belgen gegeven, weten 'op prijs te stellen.

— Een sterk detachement belgische jagers, ten getalle van 80, is den 12 dezer te Brussel aangekomen, nadat zij de stelling van Campenhout verlaten hadden; te Antwerpen heeft een regiment infanterie, geheel uit Belgen zamengesteld, de wapenen nedergelegd en is op het oogenblik afgedankt geworden; al de miliciens zijn naar hunne woonplaats teruggelooft; een twintigtal dragonders, vergezeld van een opper-wachtmeester en vier brigadiers, zijn, den 11 dezer met wapenen paarden en bagaadjen te Luik aangekomen en hebben zich dadelijk in de rijen der luiksche armée gerangschikt.

— De heer *de Bousies*, gewezen afgevaardigden, is tot kolonel, militaire kommandant der provincie Luik benoemd.

— M^r. de bisschop van Luik heeft zijne rondreis van twee maanden afgelegd, gedurende welken tijd hij aan 62,000 personen het H. vormsel toegediend en meer dan zestigmaal gepredikt heeft; na eenige dagen rust te hebben genoten, heeft zijn hoogeerwaarde het besluit genomen, om naar Luik terug te keeren en zich met de regeling der eerste afdeeling van zijn seminarie onledig te houden.

— De hoven van Rome en Napels hebben *Ladewyk Phillips*, Koning der Franschen erkend; de gezanten dezer beide gouvernementen hebben hunne geloofsbriefven ontvangen.

Toen wij het koninklijk besluit van den 1 oktober hebben medegedeeld, waarbij het Z. M. behaagd heeft, ten gevolge van de toestemmende beantwoording door de staten-generaal op de twee vragen, vervat in de koninklijke boodschap van den 13 september, eene commissie te benoemen tot het ontwerpen van wettelijke bepalingen, welke zullen noodig zijn, om in de grondwet en in de bestaande betrekkingen tusschen de twee groote afdeelingen van het koninkrijk, de veranderingen daar te stellen, welke de algemeene belangen en die van elke der gezegde afdeelingen vorderen, hebben wij daarop geene aanmerkingen gemaakt, omdat wij in de veronderstelling waren, dat de zaken in de zuidelijke provincien met zulke rassche schreden voorwaarts gingen, dat van deze commissie niets zoude komen, en dat het besluit alzo buiten uitvoering zoude blijven.

Daar wij evenwel alsnu in de publieke papieren gelezen hebben, dat deze commissie vergadert en hare werkzaamheden voortzet, zullen wij onze bedenkingen ook deswege mededeelen.

Dat de grondwet een volmaakt werk is, zal wel niemand willen beweren, deszelfs ontwerpers hebben ook veronderstelt, dat dezelve voor verandering en verbetering vatbaar was, en tevens de wijze bepaald, volgens welke de veranderingen zouden worden daargesteld.

Zeer wijselijk zijn de bepalingen deswege zoodanig vastge-

steld, dat noch door overhaasting, noch door eene tijdelijke meerderheid die veranderingen als bij verrassing zouden kunnen worden verkregen, maar ook die bepalingen (art. 229 tot art. 234 der grondwet) duiden aan, dat zij alleen voor den gewonen loop van zaken en in rustiger tijden kunnen dienen, en niet in die gevallen, welke wij thans beleven. De opstand, die in het zuiden van dit rijk plaats heeft en zoo algemeen is, is bij de grondwet niet kunnen noch mogen voorzien worden, en om op die buitengewone omstandigheid de gewone form van raadpleging toe te passen, kan gelijk gesteld worden met eene raadpleging door wis en op welke wijze een dijk zal worden opgemaakt, wanneer het olopend water reeds den kruin van denzelfden zal hebben bereikt.

Dit deed ons dan ook veronderstellen, dat van de werkzaamheden der hiervoor vermelde commissie niets zoude komen, daar dezelve immers niet meer kan raadplegen, om een plan te ontwerpen, of, en op welke wijze bij de wetgevende magt tot eene scheiding tusschen de twee afdeelingen van het rijk zal behooren te worden besloten, vermits deze scheiding reeds met de daad bestaat, en bovendien zeer waarschijnlijk geen of zeker maar zeer weinig der leden van de staten-generaal, die daarbij zoo veel belang hebben, daarover zullen willen of kunnen komen raadplegen.

Wij weten niet of de benoemde leden in die commissie uit de zuidelijke provincien de vergaderingen zullen komen bijwonen, wij twifelen daar zeer aan, en dan voorzeker zal het resultaat van derzelve raadplegingen geheel in voordeel van het noordelijk gedeelte overslaan. — Bij het vaststellen der grens-scheiding, in geval het besluit daartoe zal strekken, zullen de grenzen zoo veel mogelijk zuidwaarts worden bepaald, en denklijk, zonder de belanghebbenden daarover te hooren, en wel zeker ten koste van eene provincie, die daarbij zoo veel belang heeft, en zoo gering bij die commissie vertegenwoordigd wordt. — De noordelijke en zuidelijke provincien maken, te zamen genomen, ieder op zich zelve een geheel uit, derzelve belangen kunnen door de leden, die tot de wederzijdsche gedeelten behooren, waargenomen en verdedigd worden, maar de provincie Noord-Brabant, wier volgend aanweezen de grootste twistappel zal wezen, en over welker belangen het meest zal worden gehandeld, omdat dezelve bij naam tot de noordelijken, en bij neiging en behoeften tot de zuidelijken zal beschouwd worden te behooren, wordt in die commissie slechts door een lid vertegenwoordigd; en doordien dat lid tot den staatsraad behoort, zal deszelfs hoedanigheid bij velen niet als onpartijdigheid worden beschouwd, en wiens huiverigheid daarenboven mogelijk zal beletten voor de belangen der provincie rondborstig uit te komen. En wenschelijk ware het dus geweest, dat de belangen van Noord-Brabant bij die gewichtige raadplegingen, wanneer dezelve zullen worden doorgezet, door meerder leden, en die daarenboven als meer onzijdig kunnen worden beschouwd, hadden kunnen worden behartigd.

De bedoeling van Zijne Majesteit, bij het nemen van voormeld besluit, schijnt anders billijk en prijzenswaardig te wezen, volgens art. 5 is het hoogstdezelfs stellige begeerte, om de herziening van de grondwet te doen strekken, om, wederkeriglyk aan elke der grootte afdeelingen van het rijk de meest mogelyke waarborgen te verschaffen tegen allen overwegenden invloed van de anderen.

Hoe prijzenswaardig deze bedoeling ook mag wezen, was het evenwel, naar ons inzien, onnoodig daarom de grondwet te doen herzien, of te veranderen, en nog veel minder om eene scheiding daar te stellen. Wanneer het noorden zich niet het denkbeeld had eigen gemaakt, dat het zuiden, en waaronder Noord-Brabant, als oude generaliteitslanden, als het ware, aan hetzelfde als een wingewest was toegevoegd, waarin men als van ouds den overvloed van deszelfs sollicitanten met posten konden begunstigen. — Wanneer men het zuiden van de voordeelen der maatschappij, in evenredigheid met het noorden, had laten deelen, — wanneer men dezelve die vrigheden in het onderwijs, der drukkers, der taal en van den godsdienst had laten genieten, die de grondwet hen waarborgt, dan zoude noch van grieven en nog veel minder van scheiding ooit zijn gehoord geworden, en eene getrouwe terugkeering tot die beginselen, had, van den aanvang af, alles kunnen herstellen.

Het is er verre van af, dat de zuidelijken met eenen geest van overheersching over het noorden zouden zijn bezielde geweest; maar de vordering van gelijke regten, om opheffing der bestaande grieven, deed de noordelijken reeds bevreesd worden, dat de kans konde verkeeren, of ten minste dat zij een gedeelte van de tot heden toe genotene voordeelen zouden moeten opofferen. Men behoeft de dagbladen nog niet eens deswege te raadplegen, de redevoeringen in de tweede kamer der staten-generaal leveren daarvan de bewijzen. De heer van Alphen heeft immers niet geschroomd ronduit te verklaren, dat eene der beweegredenen, waarom hij voor eene scheiding zoude wezen, de vrees was, dat mogelijk eenmaal de vier millioenen

roomsch-katholyken uit het zuiden, de twee millioenen protestanten in het noorden, zouden overmeesteren; eene verklaring, welke van groote beteekenis is. Vooreerst verklaart Z. E. M. hiermede, dat hij het één derde der twee millioenen noordelijken, welke tot de R. K. Kerk behooren, bij de voorgestelde scheiding als protestanten wil berekend hebben, en ten anderen, dat, wanneer de overheersching van het noorden mogt ophouden, de invloed van de meerderheid dan eene overweging zoude kunnen verkrügen; maar, wanneer deze zijne veronderstelling moet doorgaan, wat hebben dan bij eene scheiding de roomsch-katholyken in het noorden en vooral in Noord-Brabant niet te vrezen? Het is waar de roomsch-katholyken, behalve in laatstgenoemde provincie, kunnen in het noorden, wat de burgerlijke regten betreft, niet veel verliezen, doordien zij daartoe wel steeds het regt, maar zeldzaam het genot gehad hebben. Dan, dit is het geval niet met de R. K. Noord-Brabanders; door derzelve overgrootte meerderheid, en onder de bescherming der zuidelijken, zijn zij nog niet terug gebracht, tot die tijden, welke zij zich, helaas, nog herinneren, en welker toekomst zij, wanneer hunne provincie bij het noorden zoude worden gevoegd, angstvallig te gemoet zien.

Bij het hiervoor aangehaald besluit, en dit is eene gewichtige opmerking, schijnt zelfs op de belangen der roomsch-katholyken weinig gedacht te zijn. Z. M. verklaart wel, dat het hoogstdezelfs stellige begeerte is, dat bij het te ontwerpen plan de meest mogelijke waarborgen verschafft worden tegen allen overwegenden invloed van de eene op de andere partij, doch hoe verre moet deszelfs strekking genomen worden?

Wanneer het noodig is geoordeeld, dat bij het vereenigd blijven van de twee gedeelten van dit rijk, waarborgen tegen den overvloeyenden invloed van het een op het ander gedeelte worden bepaald, zal het dan minder noodig wezen, dat bij eene scheiding tusschen de twee gedeelten, en de eventuele overgang van Noord-Brabant tot het zuidelijk gedeelte, gelijke waarborgen werden vastgesteld tegen den overwegenden invloed der protestanten over de roomsch-katholyken, en wie zal uit de zamengestelde leden der commissie zich de belangen van laatstgemelden dan aantrekken, daar niemand van de noordelijke leden tot dat kerkgemeenschap behoort, of moeten die van geene waarde beschouwd worden, en welk donker vooruitzicht doet zich dan voor dezelve niet op.

Het is waar, de commissie is alleen zamengesteld uit leden van den staatsraad en van de twee kamers der staten-generaal; maar wanneer het eene volstrakte vereischte was, dat de leden uit die collegien moesten genomen worden, en uit gebrek aan stof in de tweede kamer, zoude dan, zonder oneer aan de commissie te doen, de heer van Brienon, lid der eerste kamer, niet hebben kunnen benoemd worden? De roomsch-katholyken zouden dan ten minste iemand gehad hebben, die voor hunne belangen had kunnen spreken, waarvan zij nu verstoken zijn. De vrees alleen, dat, ingeval al de benoemde leden bij het vergaderen der commissie mogten opkomen, dan de meerderheid uit roomsch-katholyken zoude hebben bestaan, kan mogelijk ten deze, als de voorname beweegrede zijn geweest, doch welke alsnu in de gegeven omstandigheden, van de noodlottigste gevolgen voor de roomsch-katholyken kan wezen.

BEKENDMAKINGEN.

VERKOOPING.

De Notaris DIRK DE JONGH, te Tiel, zal, namens zijne Principalen, op Dingsdag den 19 October 1830, op hoogen doen inzetten, en op Dingsdag den 2 November daaraanvolgende, beide des voormiddags ten elf ure, ten huize en herberge van H. VERWEY, te Ophemert, sijnal verkoopen: Een HUIS en ACHTERHUIS, met daarin zich bevindende BIERBROUWERIJ en daarbij behoorende BROUWERSMATERIALEN en VAATWERK, waarin sedert een aantal jaren met het beste succes de Brouwers-Affaire is geëxerceerd en alnog wordt gecontinueerd, drie SCHUREN, BERG, HOF, ERVE en BOOMGAARD, alsmede een UITERWAARD, groot ongsveer 1 Bunder, 27 Roeden en 74 Ellen, staande en gelegen aan den Dijk, onder Ophemert.

Om te aanvaarden 1.° Mei 1831.

Die nadere onderrigting begeert, adressere sich ten Kantore van den voornoemden Notaris. Brieven franco.

Bij LOUIS A. VAN MIERT, op den Hoogen Steenweg, te 's Bosch, zijn aangekomen en tot civiele prijzen te bekomen BESTE LUIKSCH KAGCHEL KOLEN, SMEGRUIS en VETTE WAAGKOLEN.